

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Articulus Tertius. Praxis ad exercitium actus, pro vt ad mentis excessum penetrat, & ab illo remittendo diuinum lumen ad formationem Agalmatis remittit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

prium, regionis mentalis amplitudinem, situs spiritualis conditionem, speciei differentiam; moxque ab inferiorum specierum, seu similitudinum imperfectionibus se expediunt, atque ad puræ intelligentiæ operationes, seu verba pronuntianda sese recipiunt; sublimiusque, ac purius ad fruitionis continuationem renouant, idque facillimè, & admodum iucundè. gratia enim sanatus animus; & per donum sapientiæ pro consuetudine exercitatos habens sensus, si interruptionem, aut remissionem aliquam, à puris, & perfectis operationibus senserit; ipso facto per indeficientem primæ veritatis radium, pijs mentibus semper collucentem, tanquam verus adorator, adorans Deum in spiritu & veritate, ac ad consortium diuinæ naturæ vitali gustu in hoc statu Transformationis semper præexistens, sese recipit, ab eoque bene-afficientiam acceptâ operationibus intellectus perficit, renouandoque fruitur, ac diuino alimento rursus viuit; tanquam speculum, leui quidem halitu à solita claritate obscuratum, modica verò absterfione iterum suæ pulchritudini restitutum. & certè si ob conditionem huius vitæ, puta necessarij somni, aut fragilitatem, scilicet distractionis, vel leuis imperfectionis interruptionem actualem amicitia Dei causantis, tanta est restitutionis, & resumptionis ad fruitionem facilitas; quantò maior, & expeditior concedenda erit in actibus meritorijs, puta sacri studij ad conciones, Theologiæ,

aut regiminis ad bonum publicum, aliarumque piarum actionum?

Sicut autem hæc pro actus exercitio ad Hic, & Nunc accipienda sunt; ita quoque in ipsius status Transformationis modi descendens, à supremis per media vsque ad infima, pulchro ordinatoque descensu, & e contra Transformationis modi ascendens, ab infimis per media vsq; ad superiora ascensu; consideranda erunt. ita vt pia anima in omni regione, vbi, situque mentali, semper sese conformiter habeat, ad id quod in præsentis de diuinis consortijs præextiterit. in supremis quidem eminenter, in medijs sapienter, in infimis autem sub collecti boni ratione procedens. quo ita diuina quadam vita incessanter viuat: nec non in ipso etiam somno a subinde cor eius vigilet, atque à phantasmatum simulachris liberata mens, multa, magis sapienter, quam in vigilijs contempletur. Iam verò adhuc præstantiores operationes explicemus consequenter.

Praxis ad exercitium actus prout ad mentis excessum penetrat, & ab illo remittendo diuinum lumen ad formationem Agalmatis resultat.

ARTICVLVS TERTIVS.

Guttur tuum sicut vinum optimum, dignum dilecto meo ad b potandū, labijsq; & dentibus illius ad ruminandum. ac si diceret: ô pia anima, sicut præstans & copiosum vintum, per guttur ad interiora dilabitur, & dein sua

Ff 3

actj-

a ut dict. infr. Decis. 4. a. 1. b Cant. 7.

actiuitate, & calore caput petit, vsumque rationis de statu suo dimouet, ita vt intellectus functione sua destituatur: sic quoque lapidissimum illud diuinæ naturæ consortium, ad perfectionem doni sapientiæ eleuatum, cum per calores actualis fruitionis, mediantibus operationibus intellectus summè intenditur; tandem amoris vi, & præstantia, actualem operationem intellectus supprimeat, ac mysticum à statu suo dimouebit, ad mentis vsque excessum. fit enim frequenter hoc loco dum in exercitio actus fruitio continuatur, vt paulatim omnium eorum quæ sunt, & non sunt, quæque circa, & in se fiunt, obliuiscatur, ac tam fortiter superioribus intentionibus, supra omnem affirmationem, vel negationem coniungatur, vt omnis actualis, & explicita intellectus operatio interea cessare habeat. non quod omni lumine (quod substantiam spirituales decet; & hic supernaturaliter collucet) destituatur, nullumque intellectualem lumen coadstans habeat (quandoquidem semper inter limites actualis lucis remaneat) sed quod intellectus nullam operationem, seu verbum formare possit, quam diu amoris huius intensa actio perseuerauerit; cum magis passiuè sustineat, & in optimo modo à Deo in hac vita recipiendi viuat, quam actiuè quidpiam agat. ita tamen, vt hic amoris excessus (statui Transformationis proprius) ordinariè fiat suauis mentis excessu. suauis inquam, primò, quia cum hic ex habituali dono sapien-

tia operetur, ordinariè non nisi per accidens ad ecstasim *b* perfectam eleuabitur. Secundò, quia licet nulli rei quæ est, aut quæ non est intendat; sensus tamen non fortiter, & violenter constriunguntur, aut supprimuntur; sed ita quietantur, vt in nullo eiusmodi excedente amoris actiones, interrompere valeant. Tertio, quia intellectus licet à gloria maiestatis oppressus, & supra omnes mentis actiones constitutus sit, cum tamen non fortiter per sensus ligetur, tantò facilius, & citius ad sibi proprias operationes restituitur, quanto minus actio in suo summo diu durat. atque huiusmodi amoris excessus rectè à mysticis, modinescius appellatur. iuxta illud: *c* in deficiendo ex me spiritum meum, & tu cognouisti semitas meas.

Atque tum vinum illud optimum excessiui amoris, dignum piæ animæ ad potandum, & per mentis operationes, ceu labijs, & dentibus spiritualibus ad ruminandum præbetur: ipso enim instanti, quo remiserit amoris vehementia, quæ intellectus actualis operationes de statu suo dimouerat, coadstans illud, & actualis operationes intellectus excedens lumen, vt nouum & eminentissimum intelligendi principium & species resultat; Deo intellectus agentis vices supplente, quo ita intellectus patiens, ilicò verbum Agalmatis (id est pulcherrimum, & absque præiudicio hoc amoris excessu, præ nimia diuina claritate, intellectui ad formandum impossibile pronuntiare possit. quæ quidem

ram

a vt inf. Decif. 6. 107. *b* hic vs n. 3. *c* Psal. 141.

tam eminens mentis operatio, post hunc amoris excessum semper, & aliàs nunquam ab intellectu tam perfectè, iucundè, & absque industria, aut sollicitudine aliqua ordinatissimè formatur. vnde sicut oculus splendorem solis fixo intuitu contemplan, paulatim præ nimia eius claritate opprimitur, & ab omni visibili actualiter videndo, nimio lumine præpeditur; ita vt dein à solis intuitu remittens, ipsius tamen solis splendorem eminentem secum deferat: ita quoque oculus mentis, nimio fulgore diuino illustratus, cum ad operationes sibi proprias reuersus fuerit; pro primo admirabilis illius luminis impressionem tam fortem sibi retinet, vt inde, & non aliundè, intelligendi principium assumere possit. atque hunc operandi modum meritò optimum huius vitæ constituimus; quandoquidem omnes operationes, quæ ad quendam excessum deducunt; post suum excessum, longè intimiorem in Deo bene-afficientiam imprimant, quam ea, quæ à nobis ante talem aliquem excessum formantur.

Iam verò ad praxin singulariter obseruandum venit, quod interea, dum tam sublimi modo fruitio incipit, & continuatur, posse piam animam de nouo, per intensiores actus amoris, paulatim iterum ab operationibus mentis extra statum suum dimoueri, & amoris passione (vt optimo modo agatur) Deo sese exhibere; vtque dein passiuo modo finito, iterum perfectè operetur, & intellectus operationibus, amoris

perceptio digeratur, atque ad fruitionis exercitium continuandum incessanter renouetur. quod si verò pro eo tempore, ad dictum amoris excessum non readmitteretur, ad ordinarios, & doni supernaturalis sapientiæ perfectissimos operandi modos sese recipit, atque diuino alimento nutrit; hac amoris prorsus diuina vicissitudine, prælibamina vitæ æternæ viciniùs semper attingens. & cum hæc & similia ordinarios modos mensuræ doni sapientiæ supernaturalis respiciant: consequenter hic dicendum est de extraordinarijs supernaturalibus modis, secundum quod per species infusas, aut voluntatis præuias commotiones eueniunt;

Praxis ad exercitium actus, prout per species infusas, præuias voluntatis commotiones, aut superexcellenti aliqua perceptione mentali incipit, perficitur, excedit, & ad formationem Agalmatis remittit.

ARTICVLVS QVARTVS.

Spiritus vbi vult spirat, a & vocem seius audis, sed nescis vnde veniat, aut quo vadat. ac si diceret: ô pia anima, vt sublimiori aliquo modo, quam per dona intellectus, vel sapientiæ fieri consuevit, Deo iungaris, hoc certè in tua non est potestate; sed spiritus diuini, qui vbi, & quando vult, spirat, sublimiores quasdam species infundendo, vel ex inopinato voluntatem ita vitali gustu